

Oefeningen

1 Vul in dit stukje de woorden de, het of een in. Bij geen lidwoord zet u een nul (0).

Wat is ADHD?

- 1 Heeft u wel eens van ADHD gehoord? Dat is _____ ziekte in _____ hersenen.
- 2 Iemand met _____ ADHD kan zich moeilijk concentreren en is erg onrustig.
- 3 _____ letters ADHD staan voor vier Engelse woorden: Attention Deficit Hyperactivity Disorder.
- 4 Maar sommige mensen zeggen gewoon: Alle Dagen Heel Druk.
- 5 Drie procent van _____ kinderen in _____ Nederland heeft ADHD.
- 6 In bijna elke schoolklas zit er wel _____.
- 7 In _____ hoofd van iemand met ADHD is _____ altijd druk.
- 8 Hij of zij doet vaak _____ dingen zonder na te denken.
- 9 _____ hele dag rustig in _____ klas zitten is heel moeilijk.
- 10 Er zijn wel _____ medicijnen voor deze ziekte.

Starti-krant, nr. 58, jrg. 2010

2 Vul in: de, het of een.

Verse vis

- 1 _____ klant bestelde in _____ restaurant _____ vis.
- 2 Toen _____ vis werd geserveerd, boog hij zich voorover en begon fluitierend tegen _____ dier te praten.
- 3 _____ ober die _____ man in _____ vreemde houding hoorde fluitstereen, ging naar hem toe en vroeg hem wat hij aan _____ doen was.
- 4 'Och, ik praat wat met _____ vis.'
- 5 'Praat met _____ vis?' vroeg _____ ober verbaasd. 'En wat vroeg u hem dan wel?'
- 6 'Ik vroeg hem waar hij vandaan kwam en hij vertelde me dat hij uit _____ IJsselmeer kwam.'
- 7 'Dat klopt inderdaad,' besloot _____ ober _____ spelleltje mee te spelen. 'En wat heeft u nog meer gevraagd?'
- 8 'Ik heb hem gevraagd of er nog nieuws was uit _____ IJsselmeer.'
- 9 'En wat antwoordde hij?'
- 10 'Het speelt hem ontzettend, maar hij was er al zo lang geleden vertrokken dat hij mij geen antwoord geven kon!'

Uit: Joodse verhalen, verzameld door Samuel Jacobs, Hoogveen, 2000

3 Wel of geen lidwoord? Bij geen lidwoord vult u niets in.

- 1 Jan is met _____ vlag en _____ wimpel geslaagd voor zijn examen.
- 2 Laten we juichen; dit is de dag van _____ overwinning.
- 3 _____ blad *Dag in, Dag uit* is _____ uitgave van ABNT.
- 4 Dat staat als _____ vlag op _____ modderschuit.
- 5 Hij is in _____ hart en _____ nieren _____ zeeman.
- 6 Die jongens zijn _____ water en _____ vuur.
- 7 In _____ Nederlands worden veel voorzetsels gebruikt.
- 8 Deze tijd is _____ tijd van oorlogen en hongersnoden.
- 9 'S Zomers ga ik vaak zonder _____ jas de deur uit.
- 10 'Wat _____ weer weert', zei de wasvrouw die aan _____ was was.

Lidwoorden

oefening 26

Welke drie woorden passen bij het woord uit de linkerrij?

- 1 film
- 2 feest
- 3 school
- 4 brief
- 5 antwoord
- 6 club
- 7 kind

- spannerd — leuk — rommelig — romantisch
- gezellig — speciaal — leuk — degelijk
- christelijk — openbaar — middelbaar — dagelijks
- boos — rustig — lang — lief
- onbeleid — duidelijk — eerlijk — natuurlijk
- plaatselijk — politiek — logisch — internationaal
- vriendelijk — stil — persoonlijk — verschnikkelijk

oefening 27

Welke drie woorden passen bij het woord uit de linkerrij?

- 1 evaaring
- 2 dorp
- 3 foto
- 4 gesprek
- 5 plaats
- 6 omgeving
- 7 tekst

- boos — prettig — aangenaam — vervelend
- leuk — mooi — knap — rustig
- vreemd — dik — scherp — donker
- lang — stil — moeelijk — interessant
- gevaarlijk — centraal — donker — diep
- bekend — praktisch — licht — historisch
- geschied — belachelijk — breed — eenvoudig

Woordenschat + opsomming

oefening 34

Welke drie woorden passen bij het woord uit de linkerrij?

- 1 opdracht
- 2 winter
- 3 bedrag
- 4 examen
- 5 steer
- 6 muziek
- 7 schrijver

- normaal — eigenaardig — breed — praktisch
- koud — luid — donker — verschnikkelijk
- ernstig — groot — redelijk — onbekend
- moelijk — stil — praktisch — zwaar
- geweldig — duidelijk — positief — prettig
- beleid — somber — licht — modern
- politiek — interessant — knap — natuurlijk

oefening 35

Hieronder ziet u telkens twee zinnen. In beide zinnen moet u hetzelfde woord invullen, maar de betekenis van het woord is anders. Het aantal streepjes geeft aan hoeveel letters het woord heeft.

- 1 'Hoe vind je mij deze jurk staan?' 'Heel goed, hij staat je _____!'
Heb jij _____ idee hoe laat het is?
- 2 Aan het eind van een zin staat een _____.
- 3 Dit _____ zullen we in de volgende vergadering nog eens bespreken.
Het schilderij hangt schief. Wil je het even _____ hangen?
- 4 In de winter zit er geen _____ meer aan de bomen.
Willen jullie de schrijfopdracht op een apart _____ maken?
- 5 Kunt u vijf minuten wachten? Ik moet _____ weg.
Zeven is een oneven getal en acht is een _____ getal.
- 6 'Ik heb gisteren een nieuwe baan gekregen.' 'Gefeliciteerd, wat _____ voor je!'
'Moet ik deze ui _____ snijden?' 'Nee, je kunt hem in grote stukken snijden.'
- 7 'Heb jij een _____ van het dagelijkse leven in Afrika?' 'Nee, ik weet niet hoe dat is.'
- 8 Ken jij het _____ 'De denker' van Rodin?
Mensen hebben een hoofd, maar dieren hebben een _____.
'Waar gaat dat artikel over?' 'Ik weet het niet, ik heb alleen de _____ gelezen.'

oefening 87

Kies het juiste werkwoord.

- 1 Wij hebben volgende week tentamen, maar ik krijg dit boek voor die tijd niet meer op / uit. Ik denk dat ik het niet haal!
- 2 Is het al tien uur? O jee, ik krijg mijn huiswerk voor morgen niet af / uit.
- 3 Ik heb genoeg gegeten, ik krijg dit niet meer uit / op.
- 4 Hoe laat komen jullie? Wat zullen we afspreken / bespreken? Tussen zes uur en half zeven, is dat goed?
- 5 We gaan eerst de tekst lezen en dan zal ik hem bespreken / inspreken.
- 6 Wij hebben onze vakantie doorgebracht / ondergebracht op Schiermonnikoog, een prachtig eiland.
- 7 Ik zal wat extra haken aan deze muur doorbrengen / aanbrengen. Ik ben nu toch bezig met boren.
- 8 Ik wil ook iets doen voor het feest. Zal ik een salade meebrengen / indringen?

oefening 88

Kies het juiste werkwoord.

- 1 Als je geen abonnement meer wilt op de krant, moet je je abonnement _____.
- 2 Menke, je moet niet altijd voorzeggen / nazeggen. Peter weet het antwoord zelf ook wel.
- 3 De pianerist heeft de les van morgenmiddag ontzegd / afgezegd, want dan moet hij naar het ziekenhuis.
- 4 Ik zeg de zin en jullie moeten hem nazeggen / afzeggen.
- 5 Wat zie jij er moe af / uit! Heb je het druk gehad?
- 6 Wat een mooi boek! Mag ik het even overzien / inzien?
- 7 Dat boek is erg oudverwets. De schrijver gaat daarom het boek helemaal omzien / herzien.
- 8 De badmeester ziet erop uit / toe dat er geen kleine kinderen in het diepe bad gaan.

Werkwoord + subst.

oefening 89

Welk werkwoord past bij het substantief?

- 1 een gramma-uitleggen
- 2 een telefoon-ophouden
- 3 tijd-aanbrengen
- 4 een afspraak-ontzeggen
- 5 een woord-afspreken

- 1 Hoe ziet jouw huis eruit? Kun je het inschrijven / beschrijven?
- 2 Ik kan dit telefoonnummer niet onthouden, ik zal het even opschrijven / inschrijven.
- 3 Is dat zijn nieuwe adres? Mag ik het even inschrijven / overschrijven?
- 4 Het duurt lang voordat ze op de bank het geld van mijn rekening afschrijven / verschrijven.
- 5 Ik wil mij graag voor een nieuwe cursus opschrijven / inschrijven.

oefening 90

Kies het juiste werkwoord.

- 1 Ik heb vanmiddag gewinkeld, maar ik heb niets gekocht, ik heb alleen kijken
- 2 de etages bekeken / doorgekeken.
- 3 De docent heeft de examens over drie weken nagekeken / aangekeken.
- 4 Ik heb het huiswerk in het weekend al gemaakt, ik wil het nu nog even snel doorkijken / aankijken.
- 5 Kan ik dit boek hier even inkijken / overkijken?
- 6 Tijdens een examen mag je niet doorkijken / afkijken.
- 7 Wil je me aankijken / bekijken, als ik tegen je praat?

Trefwoord oefeningen